

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.2.79.2015

Lotus: 170315 - 812

Pan
Szymon Szynkowski vel Sęk
Radny Miasta Poznania

URZĄD MIASTA POZNANIA BIURO RADY MIASTA SEKRETARIAT 01		
WYSTYPIENIE DATA	17 16 MAR. 2015	WYSTYPIENIE DATA
L. dz. _____ zał. _____ znak spr. _____		

Poznań, 17 marca 2015 r.

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na zapytanie Pana Radnego złożone podczas VIII sesji Rady Miasta Poznania w dniu 3 marca 2015 r. w sprawie skargi dotyczącej sposobu przeprowadzenia przez kontrolerów biletowych ZTM kontroli osoby niepełnoletniej, przedstawiam poniżej wyjaśnienia Zarządu Transportu Miejskiego:

W dniu 16 lutego 2015 roku (godzina 23:33), za pośrednictwem poczty elektronicznej mieszkanka złożyła do ZTM w Poznaniu pismo, w którym wniosła o odszkodowanie w związku z naruszeniem nietykalności cielesnej 13 letniej córki Zainteresowanej oraz za poniesione przez córkę straty moralne. W korespondencji Zainteresowana poinformowała również, że działa w imieniu córki i oświadcza, że uchyła się od skutków prawnych oświadczenia złożonego przez córkę pod wpływem podstępnego wprowadzenia jej w błąd. Ponadto Skarżąca, zawarła roszczenie w postaci odszkodowania w wysokości 30 tysięcy złotych za naruszenie nietykalności cielesnej, groźby doprowadzenia dziecka na Policję i uniemożliwienie kontaktu z opiekunem prawnym. W tym samym dniu Zainteresowana przesłała do ZTM korespondencję elektroniczną, w której wzywa ZTM do ujawnienia danych kontrolera, który zastraszył, zdaniem Skarżącej, kontrolowaną 13 letnią córkę, podczas gdy córka miała przygotowany do skasowania bilet. Pismo zawiera zarzut pod adresem kontrolera biletów polegający na uniemożliwieniu dziecku kontaktu z rodzicem. Skarżąca poinformowała, że złożyła zawiadomienie na Policję. Jak wynika z przysłanej wiadomości, w dniu 16 lutego br. (godzina 23:57) wysłała również skargę na adres prezydent@um.poznan.pl. W treści skargi Zainteresowana zawarła informację, że w związku ze złożoną do ZTM skargą i wnioskiem o odszkodowanie oczekuje: anulowania bezprawnie wystawionego blankietu, przeprosin ze strony ZTM, wypłaty rekompensaty na wskazane hospicjum, reakcji UMP na to i podobne zdarzenia, podjęcie działań w celu zapobiegania sytuacjom, podczas których cierpi godność i nietykalność dziecka. Poinformowała ponadto, że w przypadku braku reakcji, skieruje sprawę na drogę sądową i poinformuje media. Załącznikiem do opisywanej korespondencji był skan Protokołu z Przesłuchania Świadka (córki), sporządzony w dniu 16 lutego 2015 roku, o godzinie 21:35, przez funkcjonariusza Policji - KP Poznań Stare Miasto.

Niezwłocznie po otrzymaniu korespondencji podjęto czynności mające na celu zgromadzenie wszystkich dokumentów i informacji dotyczących przedmiotowej kontroli. W pierwszej kolejności Sekcja Kontroli Biletów ZTM w dniu 17 lutego br., o godzinie 9:31, skierowała pisemną prośbę do Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu Sp. z o. o., o zabezpieczenie nagrań

z wideo monitoringu w pojeździe, w którym kontrola miała miejsce. Przewoźnik udzielił odpowiedzi w tym samym dniu (godzina 9:33), w której poinformował, że wagon o numerze bocznym 708 nie jest wyposażony w system nagrywania wideo monitoringu. Zebrano dokumentację dotyczącą przedmiotowej kontroli znajdującej się w Sekcji Kontroli Biletów ZTM, w postaci kserokopii Kart Pracy Kontrolerów Biletów (kontrolerzy o numerach 143, 061, 119), które potwierdzają czas i miejsce kontroli oraz wskazują na numer boczny pojazdu i ilość wystawionych w czasie trwania tej kontroli wezwań do zapłaty. Wraz z Kartami uzyskano kopie biletów kontrolnych, które kontrolerzy skasowali przed rozpoczęciem kontroli biletów. Poza tym, uzyskano kserokopie wszystkich wystawionych przez zespół kontrolerski wezwań do zapłaty (3 wezwania do zapłaty: ZG 0045584 wystawione przez kontrolera 143, ZG 006937, ZG 006938 wystawione przez kontrolera 061). Uzyskano raporty sporządzone przez: kontrolera, który wystawił wezwanie na nazwisko córki Skarżącej oraz pozostałych dwóch kontrolerów pracujących w tym dniu wraz z kontrolerem 143. W dniu 17 lutego br., o godzinie 9:47, dokonano weryfikacji historii zasileń zapisanych na imiennej karcie PEKA numer UID 1891006767, gdyż bilet o takim numerze okazała kontrolowana. Uzyskano opinię Kierownika Sekcji Kontroli Biletów ZTM podsumowującą zebrane dokumenty w kontekście pism złożonych do ZTM przez Skarżącą.

W efekcie ustalono, że:

1. Podczas kontroli biletów przeprowadzonej w dniu 16 lutego 2015 roku, w tramwaju linii 4, o godzinie 19:35, po ruszeniu pojazdu z przystanku Wielkopolska, uprawniony kontroler biletów ZTM numer 143, ujawnił pasażerkę bez ważnego biletu tj. córkę Skarżącej (data urodzenia 19 czerwca 2001 roku) i na podstawie okazanej legitymacji szkolnej wystawił wezwanie do zapłaty seria i numer ZG 004584. Numer kontrolera zawarty na druku wezwania do zapłaty czytelny.
2. Podczas kontroli osoba ta okazała imienną kartę PEKA o numerze UID 1891006767, której odczyt na sprawdzarce kontrolera, wskazał jednoznacznie na brak ważnego biletu.
3. Analiza historii zasileń karty PEKA o numerze jw. wskazuje, że termin ważności ostatniego biletu jaki został zapisany na karcie – sprzedaż biletu w Punkcie Sprzedaży Biletów ZTM, obejmował przedział czasowy od 7 stycznia 2015 roku do 5 lutego 2015 roku. Zatem podczas kontroli bilet był nieważny.
4. Z wezwania do zapłaty ZG 004584 wynika jednoznacznie, że żaden inny bilet w postaci biletu papierowego przeznaczonego do skasowania nie został okazany.
5. Wezwanie do zapłaty zostało podpisane własnoręcznie przez kontrolowaną, a następnie przez nią odebrane.
6. Z Raportu kontrolera 143 wynika, że Pasażerka podróżowała w tylnej części pojazdu. Po ustaleniu, że bilet jest nieważny kontroler zapytał gdzie dokonano zasilenia biletu. Według kontrolowanej zasilenia dokonała matka poprzez Internet. Po takiej informacji kontroler podjął czynności mające na celu dokonanie transferu zasilenia, ale mimo to na karcie nie było ważnego biletu. Następnie poprosił kontrolowaną o dokument tożsamości. Otrzymał legitymację szkolną numer 21/2014. Podczas wypisywania druku wezwania kontrolowana siedziała na wcześniej zajęтым miejscu, a kontroler z uwagi na swoje bezpieczeństwo zajął miejsce naprzeciwko pasażerki. W trakcie wypisywania wezwania dołączył kontroler 061, który został poproszony przez kontrolera 143 o ponowną weryfikację terminu ważności okazanej karty PEKA. Po czym kontroler 061 usiadł obok kontrolera 119, siedzącego po przeciwnej stronie wagonu, a kontroler 143 wypisywał wezwanie. Kontroler 143 podaje, że po wypisaniu wezwania przed jego wręczeniem i podpisaniem przez kontrolowaną, poinformował o wysokości wezwania do zapłaty oraz terminie uregulowania. Po zakończeniu wypisywania druku wezwania, gdy tramwaj

dojechał do przystanku Murawa, kontrolowana została poproszona o podpisanie wezwania do zapłaty – wówczas wstała z miejsca i zadeklarowała chęć opuszczenia pojazdu. Kontrolerzy opuścili pojazd wraz z kontrolowaną na przystanku Murawa, gdzie wskazana ponownie została poproszona o złożenie podpisu na druku wezwania do zapłaty. Po złożeniu podpisu i odebraniu wezwania, kontrolowana oddaliła się w nieznanym kontrolerowi kierunku. Kontroler napisał w raporcie, że czynności kontrolne wykonał zgodnie z obowiązującym go regulaminem i nie naruszył przy tym nietykalności pasażerki. Poinformował, że przekazał kontrolowanej informację, że o wystawionym wezwaniu zainteresowana powinna poinformować opiekuna prawnego.

7. Raport kontrolera 061 wskazuje, że przeprowadzał kontrolę w przedniej części składu, gdzie również ujawnił pasażera bez ważnego biletu i któremu wystawił wezwanie do zapłaty seria i numer ZG 006937. Kiedy przybył na tył składu został poproszony przez kontrolera 143 o sprawdzenie biletu kontrolowanej, potwierdził że bilet jest nieważny. Na przystanku Murawa kontrolerzy wraz z kontrolowaną opuścili pojazd. Zdaniem kontrolera 061, podczas kontroli nie doszło do naruszenia nietykalności kontrolowanej, a kontrola była przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami.
8. Informacje zawarte w raporcie kontrolera 119, potwierdzają opis kontroli przedstawiony przez kontrolerów 143 i 061, a dodatkowo wskazują, że kontroler ten wykonywał czynności kontrolne w środkowej części tramwaju, a kiedy zakończył czynności, widział jak kontroler 143 rozmawia z kontrolowaną pasażerką, ale w rozmowie nie uczestniczył. Na przystanku Murawa wszyscy wysiedli z pojazdu, kontrolowana po podpisaniu i przyjęciu wezwania oddaliła się z przystanku. W opisie zdarzenia również wskazuje na to, że w efekcie kontroli nie doszło do nietypowej sytuacji, skutkiem której mogło być naruszenie nietykalności kontrolowanej.
9. Kierownik Sekcji Kontroli Biletów ZTM po zapoznaniu się z całością dokumentacji, potwierdził pisemnie, iż nie doszło do naruszenia przepisów. Czynnościom kontrolerskim nie towarzyszyły żadne utrudnienia, nie naruszono nietykalności cielesnej pasażerki, nie stosowano groźb. Skargę uznał za bezpodstawną.

Zarząd Transportu Miejskiego uznał, że wezwanie do zapłaty zostało nałożone słusznie. Córka Skarżącej, będąc kontrolowaną w dniu 16 lutego 2015 roku, podczas przejazdu tramwajem miejskiej komunikacji zbiorowej, nie posiadała ważnego biletu na przejazd. Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r., Nr 50, poz. 601 j. t. ze zm.) umowę przewozu zawiera się, w razie nieustalenia innych zasad, przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. W komunikacji miejskiej miasta Poznań nie ustalono wspomnianych w przepisie „innych zasad” zawarcia umowy. W niniejszym przypadku umowa przewozu została skutecznie zawarta przez samo zajęcie miejsca w pojeździe przez kontrolowaną, a podczas kontroli ujawniono, że nie posiadała Ona ważnego biletu na przejazd. W związku z tym, iż kontrolowana ukończyła 13 lat należy przyjąć, zgodnie z art. 15 Kodeksu cywilnego, że posiada ograniczoną zdolność do czynności prawnych. W myśl art. 20 Kodeksu cywilnego osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Nie ma wątpliwości, iż zawarcie umowy przewozu środkiem komunikacji miejskiej, należy do kategorii umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Zdaniem doktryny w zakresie umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, osoba posiadająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych traktowana jest tak, jak gdyby miała pełną zdolność do czynności prawnych.

Z powyższego wynika, że córka Skarżącej, jako osoba posiadająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych, była uprawniona do zawarcia umowy przewozu, również do ponoszenia konsekwencji z tytułu braku ważnego biletu na przejazd komunikacją miejską, czyli uiszczenia zapłaty za wykonaną umowę czy przyjęcia wystawionego wezwania do zapłaty. ZTM nie znajduje przesłanek do uznania wystawionego wezwania do zapłaty za bezprawne i anulowania go.

W związku z analizą sprawy ZTM nie ma podstaw twierdzić, że oświadczenie woli – podpisanie i przyjęcie przez kontrolowaną wezwania do zapłaty ZG 004584, zostało złożone pod wpływem przymusu fizycznego, przymusu psychicznego, groźby czy innego niezgodnego z prawem zachowania się pracowników kontroli biletowej ZTM, co stanowiłoby o nieważności oświadczenia woli.

Wezwanie uznane jest za zasadne i w przypadku braku jego uregulowania w wyznaczonym terminie ZTM wdroży procedurę windykacyjną zmierzającą do wyegzekwowania zobowiązania.

Na podstawie zebranych materiałów wynika, że córka Skarżącej podczas kontroli nie wykazywała chęci kontaktu z Rodzicem/opiekunem prawnym, a zatem kontroler nie mógł podjąć jakichkolwiek działań zmierzających do uniemożliwienia czy utrudnienia kontrolowanej kontaktu z Rodzicem/opiekunem prawnym. Ponieważ kontrolowana okazała dokument potwierdzający Jej tożsamość dobrowolnie, nie było potrzeby by kontroler informował Ją o procedurze potwierdzania danych przez Policję bądź konieczności doprowadzenia tam kontrolowanej. Numer kontrolera, który wezwanie wystawił jest czytelny i wyraźny na druku wezwania do zapłaty, które kontrolowana otrzymała od kontrolera, dodatkowo informacje takie Skarżąca otrzymała w treści pisma stanowiącego odpowiedź ZTM na złożoną skargę.

Uwzględniając powyższe ZTM stoi na stanowisku, że nie istnieją podstawy do domniemania, że w konsekwencji kontroli biletowej przeprowadzonej w odniesieniu do córki Skarżącej doszło do naruszenia aktów normatywnych powszechnie obowiązujących. Tym samym ZTM nie znajduje przesłanek do uwzględnienia roszczenia finansowego Skarżącej, określonego w pismach zainteresowanej skierowanych do tutejszej jednostki oraz do Prezydenta Miasta Poznania jako „odszkodowania w wysokości 30 tysięcy złotych za naruszenie nietykalności cielesnej, rekompensata na wskazane hospicjum”. Skarżąca skorzystała z przysługującego Jej prawa składając stosowny wniosek do organów ścigania. ZTM zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie dysponuje kompetencjami, będącymi w dyspozycji właściwych organów ścigania do ustalenia czy doszło w tym przypadku do naruszenia prawa, czy popełnienia czynu zabronionego.

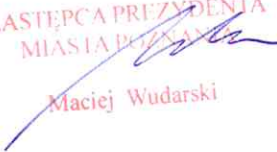
W związku z korespondencją Skarżącej, ZTM udzielił zainteresowanej odpowiedzi pismem z dnia 27 lutego 2015 roku.

Jednocześnie ZTM w Poznaniu informuje, że każdy przypadek skargi pasażera dotyczący łamania przez kontrolerów biletów ZTM obowiązujących procedur i przepisów w zakresie kontroli biletów, w tym szczególnie zarzutów o naruszenie nietykalności pasażerów, badany jest indywidualnie ze szczególną starannością. W przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązków przez kontrolera biletów wyciągane są surowe konsekwencje służbowe, ze zwolnieniem dyscyplinarnym włącznie.

POZnań*

Jednocześnie informuję Pana Radnego, że do Skarżącej w moim imieniu zostało wystosowane zaproszenie na spotkanie w celu osobistego omówienia opisanej sytuacji. W przypadku jego przyjęcia i ustalenia terminu, zostanie Pan Radny o tym niezwłocznie powiadomiony przez mojego Asystenta i zaproszony do wzięcia w nim udziału.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PRYZYDENTA
MIASTA POZNAŃ

Maciej Wudarski